

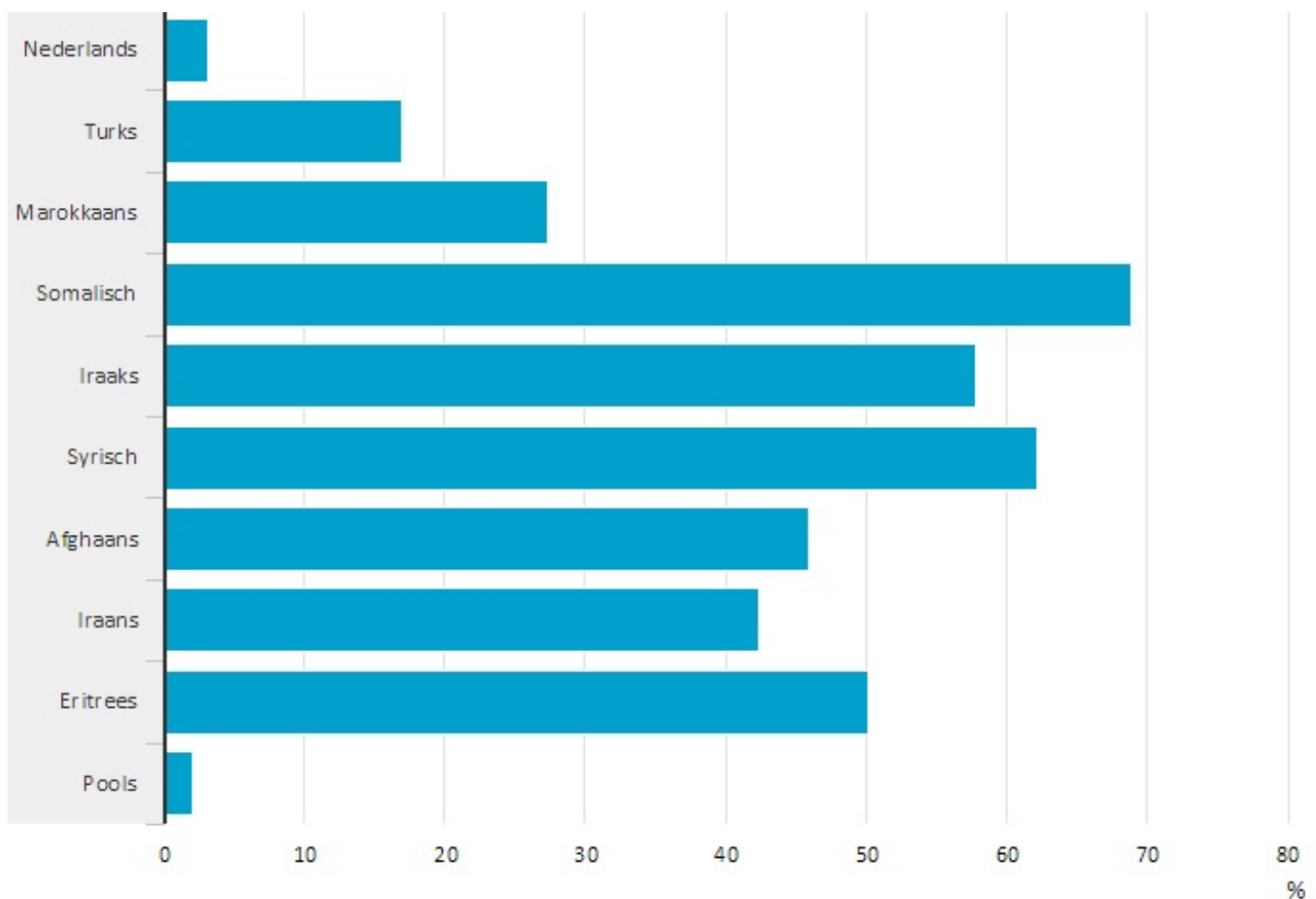
Met vrijwilligerswerk draaien vluchtelingen direct mee in de maatschappij

www.oneworld.nl/werelddoeners/met-vrijwilligerswerk-draaien-vluchtelingen-direct-mee-de-maatschappij

Interview –

Stel je voor, je hebt een goede opleiding en een baan waar je je energie, talenten en kennis in kwijt kunt. Dan moet je vluchten. Aangekomen in Nederland word je een ‘vreemdeling’ genoemd, die zonder verblijfsvergunning of Burgerservicenummer (BSN) maanden moet wachten op de toestemming om te blijven. Met [alle gevolgen van dien](#): je voelt je niet alleen lamlendig, ook het gevaar van een depressie ligt op de loer. Daarnaast blijkt uit cijfers van het [CBS](#) dat veel vluchtelingen die eindelijk statushouder en ingeburgerd zijn in de bijstand belanden (zie grafiek hier onder).

Personen in de bijstand naar nationaliteit, eind 2014. Bron: CBS

Vrijwilligerswerk

Annemiek Dresen (31) uit Amsterdam zag ook dat deze mensen vaak ‘verplicht binnen zitten’. Zij zette zich vorig jaar als vrijwilliger in voor vluchtelingen. Eerst in Nederland en vervolgens op het Griekse eiland Lesbos, waar veel boten met vluchtelingen aankwamen. Daar zag ze mensen arriveren die blij waren dat ze veilig waren aangekomen, maar, zo vertelt ze: “Ze zijn er dan nog lang niet. Ze moeten nog heel Europa door en dan komen ze in een asielprocedure terecht die erg lang kan duren.”

Volgens Annemiek kunnen vluchtelingen makkelijker integreren als ze al vanaf het moment van aankomst actief zijn in de Nederlandse samenleving. Om die reden startte ze in samenwerking met het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) in Zaanstad de stichting [NewBees](#). Een vluchteling zonder verblijfsvergunning mag geen betaald werk doen, maar NewBees kreeg toestemming van staatssecretaris Dijkhoff om vluchtelingen in afwachting van een asielprocedure als vrijwilliger in te zetten bij plaatselijke goede doelen. Op die manier maken vluchtelingen kennis met de Nederlandse samenleving en taal en komen ze dus van de bank af.

Het is niet voor iedereen weggelegd

Er zitten wel strenge regels aan het vrijwilligerswerk. Zo mogen vluchtelingen zich, om verdringing op de arbeidsmarkt te voorkomen, alleen inzetten voor een '[algemeen nut beogende instelling](#)'. Bijvoorbeeld bij een kinderboerderij, die geen winst maakt. Zo'n instelling heeft geen geld om klusjesmannen in te huren, waardoor werkzaamheden blijven liggen. Vrijwilligers mogen deze klussen oppakken zonder dat dat dus iemand anders zijn of haar baan kost. Het UWV houdt dat streng in de gaten. Het vrijwilligerswerk is ook niet voor iedereen weggelegd: "Sommige mensen hebben hele andere dingen aan hun hoofd, zoals een familie die nog in oorlogsgebied is, en er zijn ook mensen met trauma's door de moeilijke tijd die ze achter de rug hebben." Maar voor wie wel wil, kan NewBees een mogelijkheid bieden.

Drie pilots

NewBees ging afgelopen april met drie pilots in Zaandam van start.

"We kijken naar iemands achtergrond en talenten, zodat mensen echt iets kunnen bijdragen", vertelt Annemiek. Bijvoorbeeld in de basisschooltuinen, een van de pilots, waar een gemixte club Nederlandse en nieuw-Nederlandse vrijwilligers meehelpen. "Veel Eritrese vrouwen hebben een agrarische achtergrond en vinden het werken in de schooltuinen fantastisch. Wanneer ze de schooltuin binnenkomen, weten ze direct wat ze moeten doen. Ze kunnen actief met iets bezig zijn wat ze begrijpen", aldus Annemiek. "En samen met de kinderen is dat al helemaal leuk. Ze laten dingen zien en hebben interactie zonder dat ze de taal kennen."

Verder kunnen vluchtelingen helpen met de nieuwe betegeling van een buurtboerderij en in een fietsenwerkplaats in het asielzoekerscentrum in Zaandam. Ook draait NewBees zelf volledig op vrijwilligers, en zijn er onder andere vluchtelingen met een achtergrond in design en softwareontwikkeling actief met het webdesign van de stichting. Dit is een belangrijk aspect van NewBees: vluchtelingen kunnen een profiel aanmaken waarop hun ervaring met vrijwilligerswerk wordt bijgehouden. Zo bouwen zij een 'lokaal cv' dat zij kunnen meenemen ook als ze van de ene COA locatie naar de andere worden verplaatst.

Ik voel me niet overbodig, en daarnaast leer ik veel over Nederland

Vrijwilligster Emiru Ninah werkt mee aan coördinatie en werk bij de schooltuinen. Zij heeft een achtergrond in sociaal werk en vindt het super leuk om met een club dames aan de slag te zijn. "Ik ben blij dat ik bij NewBees aan de slag kan, door dit project kan ik mijn vaardigheden bijhouden en uitoefenen, ik voel me niet overbodig en daarnaast leer ik veel over Nederland. Het is hier anders dan waar ik zelf vandaan kom."

Toegang tot de arbeidsmarkt

NewBees is nog maar net gestart, maar Annemiek kan zich niet anders voorstellen dan dat het succesvol wordt: "Ik geloof dat wanneer je goed begint door mee te doen, het makkelijker is om bezig te blijven en om dus uiteindelijk aan het werk te komen. Door vrijwilligerswerk kunnen vluchtelingen laten zien dat ze al kennis hebben van Nederlandse werkethiek, en niet hebben stilgezeten. Uiteraard blijft het een moeilijke doelgroep om aan de slag te helpen, maar ik geloof dat vroeg beginnen de toegang tot de arbeidsmarkt dichterbij brengt."

Je hoeft niet alleen meer te vertellen wat je vroeger in Aleppo hebt gedaan, maar je hebt al werkervaring in Nederland

Daniëlle Koelemij van [Stroom Nederland](#), die NewBees ondersteunt, is het met Annemiek eens. Ze ziet een sneeuwbaaleffect: “Ik ken drie NewBees die zijn ‘uitgevlogen’ uit Zaandam, niet omdat ze dat zelf wilden, maar omdat dat moest van het systeem. Je merkt aan hen dat ze hun best willen blijven doen. Ze voelen zich zo betrokken dat ze zich willen inzetten om hetzelfde voor elkaar te krijgen op een nieuwe plek – ook al kennen ze daar niemand. Zo blijven ze bezig en dat is echt fantastisch.”

Het enthousiasme van de deelnemers stemt Annemiek hoopvol over de toekomst van NewBees: “We willen een landelijk platform worden, waar mensen zichzelf en hun vaardigheden kunnen laten zien. Uiteindelijk kunnen we, denk ik, wel uitbreiden. Ook internationaal.” In Nederland lijkt dat een realistisch plan. Minister Asscher van Sociale zaken kondigde afgelopen maand aan dat hij [een miljoen euro](#) vrijmaakt om vrijwilligerswerk door vluchtelingen te steunen.